

# A Mindszenty-per hetven év távlatából

## Főpapi sorsok Kelet-Közép-Európában



### PROGRAM

.....  
**FEBRUÁR 13. SZERDA**  
.....

#### 10.00 Köszöntők

- ✦ LATORCAI JÁNOS, az Országgyűlés alelnöke
- ✦ MOHOS GÁBOR, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke
- ✦ HABSURG-LOTHARINGIAI MIHÁLY, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány elnöke
- ✦ FÖLDVÁRYNÉ KISS RÉKA, a NEB elnöke

#### 10.40 I. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: FODOR PÁL, MTA BTK)

- ✦ GÁRDONYI MÁTÉ (Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola): „Nem hallgathatunk!”  
A magyar püspöki kar és az 1945 utáni politikai-társadalmi változások
- ✦ BALOGH MARGIT (MTA BTK Történettudományi Intézet): „Az ország legnyomorultabb fegyence.” Mindszenty József letartóztatása és elítélése 1948/49-ben

**11.20 KÁVÉSZÜNET**

#### 11.50 II. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: BELLAVICS ISTVÁN, OGYH KKIG)

- ✦ ŁUKASZ KAMIŃSKI (Wrocławai Egyetem): „A Próféta.” Stefan Wyszyński bíboros szemben a diktatúrával
- ✦ OLEH TURIY (Ukrajnai Katolikus Egyetem Egyháztörténeti Intézet): Josyf Slipyj metropolita és a szovjet uralom az érsek hagyatékának tükrében
- ✦ CRISTIAN VASILE (Román Tudományos Akadémia Nicolae Iorga Történeti Intézete): „A magyar katolikus veszély” és a görögkatolikus egyház elleni kommunista támadás a háború utáni Romániában, 1945–1948
- ✦ SZABÓ KONSTANTIN (Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye): „Krisztusért meghalni annyit jelent, mint örökké élni.” Boldog Romzsa Tódor és a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye hitvallói és vértanúi

### I 3.10 EBÉDSZÜNET

#### I 4.10 III. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: ŁUKASZ KAMIŃSKI, WE)

- ♦ **SOMORJAI ÁDÁM** (Pannonhalmi Főapátság): Mindszenty József működése 1945–1949 között a londoni Nemzeti Levéltárban őrzött diplomáciai jelentések tükrében
- ♦ **VÖRÖS GÉZA** (Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára): A tanár és a bíboros. Mindszenty megfigyelése, 1945–1948
- ♦ **FEJÉRDY ANDRÁS** (MTA BTK Történettudományi Intézet): „VII. Pius pápa elhurcoltatása óta ez a legnagyobb sérelem, amely a Római Egyházat, tehát a katolicizmust érte.” Mindszenty letartóztatásának és perének szentszéki fogadtatása

### I 5.10 KÁVÉSZÜNET

#### I 5.40 IV. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: FÖLDVÁRYNÉ KISS RÉKA, NEB)

- ♦ **TOMISLAV ANIĆ** (Horvátországi Katolikus Egyetem): A Stepinac horvát érsek elleni per: a jugoszláv kommunista diktatúra propagandája és médiumai
- ♦ **RIGERS HALILI** (Varsói Egyetem Kelet-Európai Tanulmányok Központja): Vincenc Prennushi OFM atya élete és mártírhalála
- ♦ **EMÍLIA HRABOVEC** (Comenius Egyetem, Pozsony): Ján Vojtaššák, a leginkább meghurcolt csehszlovákiai püspök
- ♦ **NAGY MIHÁLY ZOLTÁN** (Nagyváradai Egyetem): Megtűrt egyház megtűrt püspöke. Márton Áron egyházpolitikájának sajátosságai

#### I 7.00 ZÁRSZÓ

- ♦ **FODOR PÁL**, az MTA BTK főigazgatója

---

### FEBRUÁR 14. CSÜTÖRTÖK

---

#### 9.00 V. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: MOLNÁR ANTAL, MTA BTK TTI)

- ♦ **ZINNER TIBOR** (Milton Friedman Egyetem Magyar Zsidó Történelmi Intézet): Kik hurcolták meg a bíborost? A titkosrendőröktől Rákosiig
- ♦ **WIRTHNÉ DIERA BERNADETT** (NEB Hivatala): A többiek. Mindszenty József vádlott-társai
- ♦ **KAHLER FRIGYES** (Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum): A Mindszenty-per helye a magyar jogtörténetben
- ♦ **BUKOVSZKY LÁSZLÓ** ( Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja): A Mindszenty-per szlovákiai recepciója

## 10.20 KÁVÉSZÜNET

### 10.50 VI. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: SOÓS VIKTOR ATTILA, NEB)

- ✦ **MIRÁK KATALIN** (Magyarországi Evangélikus Egyház Tényfeltáró Bizottsága, Evangélikus Országos Levéltár): Evangélikus püspök a vádlottak padján. Konceptiós per Ordass Lajos ellen (1948)
- ✦ **STANISLAVA VODIČKOVÁ** (Totalitárius Rendszereket Kutató Intézet, Csehország): A csehszlovákiai katolikus egyház üldözése. Joseph Beran bíboros, prágai érsek sorsa
- ✦ **FODOR GUSZTÁV** (Károli Gáspár Református Egyetem): Élő egyház a halál völgyében. A Kárpátaljai Református Egyház főpásztor nélkül

## 11.50 EBÉDSZÜNET

### 12.50 VII. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: NAGY MIHÁLY ZOLTÁN, NE)

- ✦ **CÚTHNÉ GYÓNI ESZTER** (ELTE Tanító- és Óvóképző Kar): Mindszenty rossz szelleme? Endrédy Vendel zirci apát szerepe a Grössz-perben
- ✦ **SZABÓ CSABA** (Magyar Nemzeti Levéltár): A Mindszenty-per folytatása. Grössz József kalocsai érsek koncepciós pere 1951-ben
- ✦ **FÖLDVÁRYNÉ KISS RÉKA** (NEB): „Nekem szabad volt nemet mondanom.” Egy elmaradt és egy megvalósult református per tanulságai

## 13.50 KÁVÉSZÜNET

### 14.20 VIII. SZEKCIÓ (LEVEZETŐ ELNÖK: FEJÉRDY ANDRÁS, MTA BTK TTI)

- ✦ **KOVÁCS GERGELY** (Magyarországi Mindszenty Alapítvány): Mindszenty József bíboros szentté avatási eljárása
- ✦ **SOÓS VIKTOR ATTILA** (NEB): „Shvoy mellett a legveszélyesebb főpap.” Badalik Bertalan eltávolítása Hejcére: 1953-ban kísérlet, 1957-ben megvalósulás
- ✦ **MÓZESSY GERGELY** (Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár): Aranykalitkában. Shvoy Lajos székesfehérvári püspök titkos fogsága, 1961/62

### 15.20 ZÁRSZÓ

- ✦ **FÖLDVÁRYNÉ KISS RÉKA**, a NEB elnöke

